

ANAHTAR KELİMELER

- ✓ Kapsaisin
- ✓ Mast hücresi
- ✓ Sıçan
- ✓ Tükürük bezi

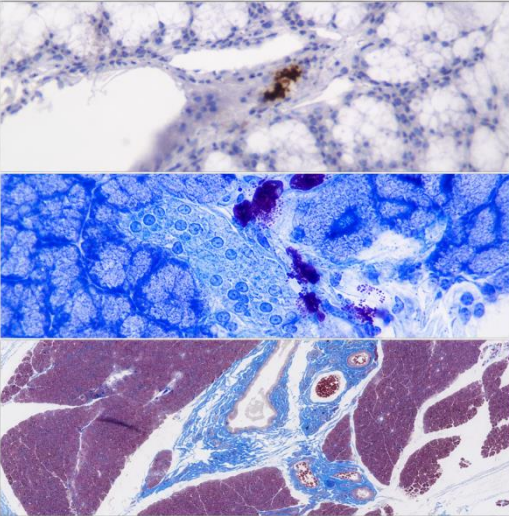
İLETİŞİM

E-POSTA:
nesrinaktas@uludag.edu.tr

TEZ DANIŞMANI

TELEFON:
224-294-1279

E-POSTA:
cozuguden@uludag.edu.tr

ORAL YOLLA ALINAN KAPSAİSİNİN BÜYÜK TÜKÜRÜK BEZLERİNİN YAPISI VE MAST HÜCRELERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Nesrin AKTAŞ

0009-0001-8022-6557

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

VETERİNERLİK HİSTOLOJİ VE EMBRİYOLOJİ ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

MEZUNİYET TARİHİ: 13.07.2026

DANIŞMAN

Prof. Dr. Cansel G. ÖZGÜDEN AKKOÇ

0000-0003-0712-0892

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

VETERİNERLİK HİSTOLOJİ VE EMBRİYOLOJİ

ANABİLİM DALI

BURSA – TÜRKİYE

TEZ ÖZETİ

Bu çalışmada, düşük doz (%0,04) ve oral yolla alınan, acı kırmızı biberin etken maddesi olan kapsaisin (KAP), ratların büyük tükürük bezleri (Gl. parotis, Gl. submandibularis ve Gl. sublingualis) ve bu bezlerde bulunan, organizmaya giren antijenlere, toksinlere ve patojenlere karşı doğal bariyer oluşturan mast hücreleri üzerine etkilerinin incelenmesi amaçlandı.

Çalışmada kontrol ve deney gruplarına ait dokularda histolojik yapıda herhangi bir farklılık görülmezken deney gruplarındaki toplam mast hücre sayılarının, degranüle mast hücre sayılarının, triptaz (+) ve kimaz (+) mast hücre sayılarının kontrol gruplarına oranla daha fazla olduğu saptandı.

Sonuç olarak diyet ile alınan KAP'ın, büyük tükürük bezlerinde mast hücre aktivitesini artırarak, mast hücre sayısını ve degranülasyonunu tetiklediği görüldü.

TEZ SONUÇLARININ UYGULAMA ALANLARI

Düşük doz ve oral yolla alınan KAP'ın, büyük tükürük bezlerinde mast hücre aktivasyonunu arttırmakta ve uzun süreli uygulamalarda inflamatuvar süreçlerin gelişebileceğine işaret etmektedir.

Elde edilen bu bulgular literatürde ilk defa KAP'ın büyük tükürük bezlerinde nöroimmün mekanizmalar üzerinde etkili olabileceğini ortaya koymakta olup gelecekte yapılacak deneysel ve klinik çalışmalar için bilimsel bir temel oluşturmaktadır.

AKADEMİK FAALİYETLER

1. Aktaş, N., & Özgüden Akkoç, C. G. (2026). Effects of dietary capsaicin on mast cells in the parotid gland of rats. In 9th International Food, Agriculture and Veterinary Sciences Congress Abstract Book (s. 36). Konya, Türkiye.